

Seznam doporučených odrůd cukrové řepy pro rok 2023

LIST OF RECOMMENDED SUGAR BEET VARIETIES IN CZECH REPUBLIC FOR 2023

Pro Seznam doporučených odrůd bylo v roce 2022 zkoušeno 27 odrůd cukrové řepy. Podíl odrůd s tolerancí vůči bádátku řepnému tvořil 38 % z tohoto sortimentu. Z celkového počtu bylo NC typu 26 %, NV typu 44 % a N typu 30 % odrůd. Pokusy byly založeny na deseti lokalitách; v důsledku nevyrovnanosti porostu a kvůli chybějícímu počtu rostlin způsobenému špatnými agrotechnickými zásahy či nevyrovnaností pozemku jich byla sklizena a vyhodnocena pouze polovina.

Setí proběhlo za příznivých klimatických podmínek od třetí březnové dekády do první dekády dubna. Počasí po zasetí bylo suché, ale zásoba vody byla dostatečná pro dobré vzcházení rostlin. V červnu, červenci a srpnu bylo teplé počasí s menším množstvím srážek, což mělo nepříznivý vliv na nárůst kořene. Vyšší výskyt listových chorob se začal objevovat od poloviny srpna. Září bylo deštivé, což naopak vedlo ke snížení cukernatosti. Sklizeň proběhla od poslední dekády září do konce druhé dekády října za příznivých klimatických podmínek. Průměrný výnos bulev byl v letošním roce téměř o $4 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$ nižší než v roce 2021 a i cukernatost byla v průměru o více než 1 procentní bod nižší (17,6 %).

Seznam doporučených odrůd cukrové řepy

Seznam doporučených odrůd vydává Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) ve spolupráci se Svazem pěstitelů cukrovky Čech, v souladu s ustanovením § 38 zákona č. 219/2003 Sb. (Zákon o oběhu osiva a sadby a o změně některých zákonů), a to na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky. Na spolupráci se dále finančně i odborně podílely Svaz pěstitelů cukrovky Moravy a Slezska, cukrovarnické společnosti a osivářské firmy.

Odrůdy jsou do zkoušek zařazeny po registraci v České republice na základě žádosti žadatele.

V roce 2022 byly pro Seznam doporučených odrůd cukrovky založeny pokusy na deseti lokalitách, z nichž do závěrečného zpracování postoupilo pět. Pokusy s 27 registrovanými odrůdami, prováděné ÚKZÚZ a Svazem pěstitelů cukrovky Čech, byly založeny na vybraných lokalitách podle požadavku pěstitelů

a cukrovarnického průmyslu (tab. I.). Pro získání podrobnějších informací o hospodářských vlastnostech jednotlivých odrůd – i s ohledem na rozdílné půdní a klimatické podmínky v rámci rozhodujících oblastí pěstování cukrové řepy v Česku – byl počet zkušebních lokalit vyšší, než je nezbytně nutné pro registraci odrůdy.

Metodika zkoušení

V roce 2022 byly v pokusech pro Seznam doporučených odrůd cukrovky sledovány a následně vyhodnoceny nejdůležitější hospodářské vlastnosti 27 odrůd cukrové řepy.

Odrůdy jsou rozděleny do tabulek podle tolerance, a tak jsou i hodnoceny. Ve výběru výsledkových tabulek v tomto článku jsou jednotlivé odrůdy řazeny abecedně (tab. II.), nebo sestupně podle sledované hodnoty či indexu (tab. III. až VIII.).

Tab. I. Přehled pokusných lokalit v roce 2022

Zkratka	Lokalita	Instituce zodpovědná za pokus	Pokusy vyhodnoceny v letech	Kraj*	Nadmořská výška (m)	Dlouhodobá průměrná teplota t_{30} (°C)	Průměrný roční úhrn srážek s_{30} (mm)	Půdní typ a půdní druh**	Datum setí	Datum sklizně
CAS	Čáslav	ÚKZÚZ	2003–20221	STČ	260	8,9	555	ČMh–h	24. 3.	23. 9.
LUT	Lutín	Strube	2003–10, 13–18, 21–22	OLK	236	8,6	502	ČMm–h	28. 3.	10. 10.
PJA	Pusté Jakartice	ÚKZÚZ	2003–11, 2013–22	MSK	295	8,3	584	HMI–h	6. 4.	19. 10.
VER	Věrovany	ÚKZÚZ	2003–09, 11–16, 21–22	OLK	207	8,7	502	ČMh–jh	24. 3.	12. 10.
ZLU	Žlunice	ZS Nechanice	2016–17, 2019–22	HKK	270	7,9	666	ČMh–h	23. 3.	28. 9.

* Kraj: STČ – Středočeský, HKK – Královéhradecký, MSK – Moravskoslezský, OLK – Olomoucký.

** Genetický půdní typ a subtyp: ČMm – černozem typická, ČMh – černozem hnědozemní, HMI – hnědozem luvizemní; Půdní druh (dle zrnitosti, skeletovitosti a hloubky): h – hlinitá půda (střední), jh – jílovitohlinitá půda (těžká).

Tab. II. Přehled zkoušených odrůd a výskyt komplexu listových skvrnitostí k 15. 9. a před sklizní (stupnice 9–1**)

Odrůda	Firma*	Regis- trována	Typ tolerance	Typ odrůdy	Zkoušena v roce	Lokalita					
						CAS	LUT	PJA	VER	ZLU	
						1. postřik	11. 7.	14. 7.	30. 6.	23. 6.	19. 7.
						2. postřik	4. 8.	5. 8.	28. 7.	14. 7.	15. 8.
						3. postřik	25. 8.	31. 8.	12. 9.	12. 8.	—
						4. postřik	—	—	—	13. 9.	—

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII

Adelka KWS	KWS	2022	RICE	N-NV	2022	7,3	7,0	8,7	5,7	7,7
Alpaca	SESVanderHave	2013	RICE	NC	2013–2022	5,0	3,0	6,7	3,3	5,0
Amulet	MariboHilleshög	2013	RI	NC	2013–2022	4,3	2,3	5,7	2,7	5,0
Aviso	DLF Beet Seed	2016	RI	N-NC	2016–2022	5,0	4,7	7,0	3,7	7,0
BTS 6995	Betaseed / VP Agro	2016	RICE	N	2016–2022	3,3	3,0	5,3	2,3	7,0
BTS 8840	Betaseed / VP Agro	2016	RICE	NV	2016–2022	4,7	2,3	6,7	1,7	7,0
BTS 9975	Betaseed / VP Agro	2019	RICE	NV	2019–2022	3,3	2,0	4,7	1,0	5,7
FD Drift	Fr. Deprez / Selgen	2019	RI	NV	2019–2022	4,0	4,0	5,0	3,0	6,3
Forman	Strube	2022	RI	N	2022	5,0	5,0	6,7	2,0	7,0
Freddie	Strube	2016	RICE	NC-C	2016–2022	4,0	3,7	6,7	3,0	6,3
Gellert	Strube	2013	RI	NC	2013–2022	3,7	3,0	5,3	2,3	6,3
Honey	DLF Beet Seed	2017	RICE	N	2017–2022	5,3	4,3	6,3	2,7	6,3
Jagger	Strube	2015	RI	NC	2015–2022	3,3	3,0	5,3	2,3	7,7
Masaryk	Strube	2019	RI	N	2019–2022	3,7	3,0	5,7	2,7	5,7
Mesange	Fr. Deprez / Selgen	2015	RI	NC-C	2015–2022	4,0	3,7	6,0	3,3	5,7
Regalis	DLF Beet Seed	2022	RICE	NC-C	2022	4,3	3,7	6,0	3,7	6,3
Viola KWS	KWS	2022	RICE	N-NV	2022	7,3	7,3	8,7	5,7	8,3
Průměr						4,6	3,8	6,3	3,0	6,5

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Blaník	SESVanderHave	2025	RINEM	NV	2022	5,7	4,3	6,7	4,0	7,0
BTS 555	Betaseed / VP Agro	2015	RICENEM	N-NV	2015–2022	3,3	2,7	5,3	1,0	5,7
Dromedary	SESVanderHave	2020	RICENEM	N	2020–2022	4,0	4,7	6,3	3,3	5,7
Eliska KWS	KWS	2018	RICENEM	N-NV	2018–2022	3,7	2,7	5,3	1,3	5,7
FD Baseball	Fr. Deprez / Selgen	2020	RINEM	N-NV	2020–2022	4,7	4,0	6,3	3,3	7,0
Golem	SESVanderHave	2020	RICENEM	NV	2020–2022	4,0	4,3	6,3	3,0	7,0
Kozel	SESVanderHave	2020	RINEM	N	2020–2022	5,7	5,0	6,3	3,7	7,0
Kupka	Strube	2022	RICENEM	N	2022	5,0	5,3	5,7	2,3	5,7
Toleranza KWS	KWS	2015	RICENEM	NV	2015–2022	4,3	2,7	5,7	1,0	5,7
Vitus	DLF Beet Seed	2022	RICENEM	N	2022	4,3	5,0	6,3	2,7	7,0
Průměr						4,5	4,1	6,0	2,6	6,4

* SDO obsahuje údaje o zástupci v ČR a udržovateli, zde uvádíme pouze orientační údaj. ** Hodnota 9 představuje nejpříznivější (bez příznaků choroby) a hodnota 1 nejméně příznivý projev (napadení je celoplošné, i v srdéčkových listech), hodnota 5 – napadeno je do 20 % vodorovné listové plochy.

Založení pokusů

Odrůdové pokusy s cukrovou řepou jsou uspořádány v neúplných blocích typu α -design, které umožňují efektivně eliminovat vliv půdní heterogenity při zkoušení odrůd. Navíc je provedena úprava rozmístění odrůd k docílení vyšší odolnosti experimentu proti poškození. Následná biometrická analýza umožňuje podchytit vliv půdní heterogenity, a tedy přesněji odhadnout odrůdové efekty a testovat rozdíly mezi nimi. K vytváření uspořádání jednotlivých pokusů, jakož i k jejich následné biometrické analýze je používán program Statspro vyvinutý speciálně pro potřeby odrůdového zkušebnictví. Pokusné parcely měly parametry:

- plocha parcely 10,0 m²,
- šířka parcely 1,35 m,
- délka parcely 7,41 m,
- počet rostlin na parcele 90 ks,
- počet řádků na parcele 3,
- počet opakování 3,
- vzdálenost rostlin v řádku 0,25 m,
- vzdálenost řádků 0,45 m.

Agrotechnika pokusů

Agrotechnika pokusů vychází z platných agrotechnických zásad používaných ÚKZÚZ v pokusech pro registraci nových odrůd. Do pokusů bylo použito osivo odebrané z partií určených k prodeji konečným uživatelům. Mořeno bylo přípravkem Cruiser Force SB, následná ochrana proti škůdcům a plevelům pak byla provedena registrovanými přípravky.

Tab. III. Výnos kořene v roce 2022 v absolutních hodnotách

Odrůda	Lokalita					Průměr	Průměr (% rel.)
	CAS	LUT	PJA	VER	ZLU		
Výnos kořene (t·ha ⁻¹)							

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII

Viola KWS	101,3	84,0	97,4	101,9	112,0	99,3	118,5
Adelka KWS	101,1	81,3	92,5	97,0	101,1	94,6	112,9
FD Drift	86,9	82,4	82,7	83,5	98,6	86,8	103,6
BTS 9975	87,8	75,9	84,2	80,0	102,1	86,0	102,7
BTS 8840	85,4	64,3	90,2	84,4	99,3	84,7	101,1
Forman	93,4	73,2	81,3	77,3	94,1	83,9	100,1
BTS 6995	90,6	69,8	84,0	79,2	95,6	83,8	100,1
Alpaca	93,3	63,6	82,6	77,6	98,3	83,1	99,2
Masaryk	85,9	67,2	84,1	77,7	93,5	81,7	97,5
Amulet	89,7	65,9	84,1	74,7	93,8	81,6	97,4
Aviso	77,2	73,2	80,4	77,6	95,3	80,7	96,4
Regalis	85,1	64,1	82,0	78,4	93,7	80,7	96,3
Jagger	84,7	67,2	81,7	74,0	95,6	80,6	96,3
Honey	76,1	65,8	86,4	78,6	95,6	80,5	96,1
Gellert	86,3	67,9	79,4	77,6	89,1	80,1	95,6
Mesange	84,6	66,0	80,8	73,2	89,7	78,9	94,1
Freddie	78,3	66,1	79,5	73,0	89,3	77,2	92,2
MD 0,05	5,5	10,0	7,4	8,3	8,5	4,7	5,6
Prům. (t·ha ⁻¹)	87,5	70,5	84,3	80,3	96,3	83,8	83,8

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Blaník	97,1	88,0	86,9	90,0	104,4	93,3	104,4
Kozel	100,3	86,5	86,1	88,0	104,9	93,1	104,3
FD Baseball	93,3	86,3	86,3	84,6	105,6	91,2	102,1
Golem	92,0	90,7	82,5	88,1	101,7	91,0	101,9
Dromedary	94,1	84,9	80,3	84,4	106,2	90,0	100,7
BTS 555	88,2	86,7	84,1	84,4	101,3	88,9	99,5
Toleranza KWS	89,8	82,1	86,9	86,0	99,6	88,9	99,5
Eliška KWS	87,7	85,1	86,0	85,2	98,7	88,5	99,1
Vitus	80,4	79,6	81,0	85,5	98,2	84,9	95,1
Kupka	82,7	81,2	81,1	79,7	92,5	83,4	93,4
MD 0,05	5,5	10,0	7,4	8,3	8,5	3,5	4,0
Prům. (t·ha ⁻¹)	90,5	85,1	84,1	85,6	101,3	89,3	89,3

Tab. IV. Cukernatost v roce 2022 v absolutních hodnotách

Odrůda	Lokalita					Průměr	Průměr (% rel.)
	CAS	LUT	PJA	VER	ZLU		
	Cukernatost (% abs.)						

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII

Forman	17,8	17,9	19,6	17,0	19,3	18,3	103,1
Aviso	18,5	17,9	18,9	17,0	19,3	18,3	102,9
Adelka KWS	17,9	17,8	19,0	17,9	18,9	18,3	102,8
Amulet	18,2	17,2	19,2	16,6	19,4	18,1	101,9
Freddie	18,0	17,5	19,0	16,8	19,2	18,1	101,8
Regalis	18,3	17,1	18,7	16,6	19,4	18,0	101,5
Gellert	18,0	17,3	18,6	16,8	19,2	18,0	101,0
Viola KWS	17,7	17,3	18,8	17,4	18,5	18,0	101,0
Masaryk	17,5	17,4	18,6	16,8	19,2	17,9	100,7
Mesange	17,6	17,3	18,9	16,6	18,8	17,8	100,3
Jagger	17,7	16,9	18,4	16,6	19,4	17,8	100,2
Alpaca	17,4	16,9	18,9	16,3	19,0	17,7	99,5
FD Drift	17,6	17,0	18,2	16,2	18,9	17,6	98,8
Honey	17,6	16,7	18,2	15,7	18,6	17,4	97,7
BTS 6995	16,5	16,8	18,0	16,1	18,4	17,2	96,5
BTS 8840	17,2	15,7	18,5	15,2	18,6	17,0	95,9
BTS 9975	16,3	16,5	17,6	15,8	17,9	16,8	94,6
MD 0,05	0,6	0,6	0,7	0,4	0,5	0,4	2,3
Prům. (% abs.)	17,6	17,1	18,6	16,6	18,9	17,8	17,8

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Kupka	17,5	17,9	19,0	16,7	18,7	18,0	103,0
Vitus	17,3	17,0	19,1	16,5	19,0	17,8	101,8
Dromedary	17,6	17,0	18,2	15,7	18,9	17,5	100,2
Blaník	17,4	16,9	18,8	15,7	18,5	17,5	100,1
Kozel	17,1	17,1	18,6	15,7	18,7	17,5	100,1
Eliska KWS	16,9	17,3	18,5	15,9	18,4	17,4	99,7
Golem	17,1	17,0	17,8	16,0	18,6	17,3	99,3
Toleranza KWS	17,0	17,1	18,0	16,1	18,2	17,3	99,0
FD Baseball	16,9	16,7	18,5	15,6	18,5	17,2	98,9
BTS 555	16,8	16,8	17,7	16,0	18,1	17,1	98,0
MD 0,05	0,6	0,6	0,7	0,4	0,5	0,4	2,0
Prům. (% abs.)	17,2	17,1	18,4	16,0	18,6	17,4	17,4

Pokusy proti cerkosporové listové skvrnitosti řepy byly ošetřeny podle prvního výskytu a infekčního tlaku na dané lokalitě. První ošetření bylo provedeno přípravky Sfera 535 SC v dávce 0,3 l·ha⁻¹ a Flowbrix Profi v dávce 1,5 l·ha⁻¹, druhé ošetření přípravkem Propulse v dávce 1,2 l·ha⁻¹ a třetí ošetření přípravkem Eminent 125 ME v dávce 0,8 l·ha⁻¹. Vzhledem k silnému infekčnímu tlaku byl ve Věrovanech aplikován i čtvrtý postřik, naopak lokalita Žlunice byla ošetřena jen dvakrát.

Sklizeň pokusů

Sklizeň byla provedena od začátku třetí dekády září do konce druhé dekády října 2022.

Sledované znaky

Komplex listových skvrnitostí – tj. cerkosporiové listové skvrnitosti a ramulariové listové skvrnitosti řepy – hodnocení se provádělo v ohnisku choroby ve třech termínech (15. 7., 15. 8. a před sklizní) bonitační stupnicí 9–1. V tab. II. je uvedeno hodnocení při max. napadení komplexem listových skvrnitostí.

VK – Výnos kořene (%) – je uveden v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd.

C – Cukernatost (%) – byla stanovena v laboratoři SynTech Research Semčice polarimeticky na analyzátoru Betalyser. Cukernatost je uvedena v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd.

PC – Výnos polar. cukru (%) – je vypočten podle vzorce:

$$PC = \frac{C \cdot VK}{100}$$

Výnos polarizačního cukru je uveden v tab. III. v absolutních hodnotách (t·ha⁻¹), v ostatních tabulkách v relativních procentech k průměru zkoušeného sortimentu odrůd.

R – Výtěžnost rafinády (bílého cukru) (%) – je stanovena podle Reinefelda, dle vzorce:

$$R = C - [0,343(\text{Na} + \text{K}) + 0,094\alpha\text{N} + 0,29]$$

Výtěžnost bílého cukru je uvedena v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd.

VR – Výnos bílého cukru (rafinády) (%) – je uveden v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd, vypočte se podle vzorce:

$$\text{VR} = \frac{R \cdot \text{VK}}{100}$$

INDEX je relativní vyjádření parametrů odrůdy k průměru všech zkoušených odrůd a vypočte se podle vzorce:

$$\text{INDEX} = \frac{\text{VK} + \text{C} + \text{R} + \text{VR}}{4}$$

kde:

- VK – výnos kořene (% rel.),
- C – cukernatost (% rel.),
- R – výtěžnost bíl. cukru / rafinády (% rel.),
- VR – výnos bíl. cukru / rafinády (% rel.).

„**MD 0,05**“ tzv. minimální difERENCE na hladině významnosti $P = 0,05$. O tuto hodnotu se musí jednotlivé odrůdy ze sledovaného souboru v hodnoceném znaku min. lišit, aby byl jejich rozdíl statisticky významný.

Tab. V. Výnos polarizačního cukru v roce 2022 v absolutních hodnotách

Odrůda	Lokalita					Průměr	Průměr (% rel.)
	CAS	LUT	PJA	VER	ZLU		
Výnos polarizačního cukru (t·ha ⁻¹)							

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII

Viola KWS	17,7	14,5	18,3	17,8	20,6	17,8	118,9
Adelka KWS	18,2	14,5	17,7	17,3	19,2	17,4	116,2
FD Drift	15,4	14,0	15,2	13,5	18,7	15,4	102,7
Forman	16,4	13,1	15,9	13,2	18,1	15,3	102,5
Aviso	14,2	13,1	15,4	13,2	18,4	14,9	99,4
Amulet	16,1	11,3	16,2	12,4	18,2	14,8	99,3
Alpaca	16,0	10,7	15,6	12,7	18,6	14,7	98,5
Masaryk	14,9	11,6	15,7	13,0	18,1	14,7	98,1
BTS 8840	14,9	10,1	16,6	12,9	18,6	14,6	97,8
Regalis	15,6	10,9	15,2	13,0	18,3	14,6	97,7
Jagger	15,2	11,4	15,1	12,3	18,6	14,5	97,0
BTS 9975	13,9	12,5	14,9	12,6	18,2	14,4	96,5
BTS 6995	14,8	11,7	15,2	12,7	17,6	14,4	96,4
Gellert	15,7	11,8	14,5	13,1	17,0	14,4	96,4
Mesange	15,0	11,4	15,3	12,2	16,8	14,1	94,5
Freddie	14,1	11,7	15,3	12,3	17,1	14,1	94,1
Honey	13,4	11,1	15,7	12,4	17,8	14,1	94,0
MD 0,05	1,1	1,8	1,2	1,4	1,7	0,9	6,3
Prům. (t·ha ⁻¹)	15,4	12,1	15,7	13,3	18,2	15,0	15,0

ODRŮDY ODLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Kozel	17,2	14,8	16,2	13,9	19,7	16,3	104,7
Blaník	16,5	14,9	16,3	14,1	19,3	16,2	103,9
Dromedary	16,6	14,4	14,7	13,2	20,1	15,8	101,4
Golem	15,9	15,4	14,7	14,1	18,8	15,8	101,1
FD Baseball	15,5	14,4	15,9	13,3	19,4	15,7	100,5
Eliska KWS	15,1	14,7	15,7	13,5	18,2	15,4	98,9
Toleranza KWS	15,3	14,0	15,6	13,9	18,2	15,4	98,7
BTS 555	14,9	14,5	14,8	13,5	18,4	15,2	97,5
Vitus	14,1	13,5	15,4	14,1	18,7	15,2	97,1
Kupka	14,6	14,5	15,2	13,3	17,4	15,0	96,1
MD 0,05	1,1	1,8	1,2	1,4	1,7	0,7	4,8
Prům. (t·ha ⁻¹)	15,6	14,5	15,4	13,7	18,8	15,6	15,6

Tab. VI. Přehled hodnocených znaků z 5 pokusů v roce 2022 v rel. hodnotách (dle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos polar. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
	Průměr pokusných lokalit (% rel.)					

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII

Viola KWS	118,5	101,0	118,9	99,9	117,7	109,3
Adelka KWS	112,9	102,8	116,2	103,3	116,7	108,9
Forman	100,1	103,1	102,5	103,5	102,8	102,4
FD Drift	103,6	98,8	102,7	98,4	102,3	100,8
Amulet	97,4	101,9	99,3	102,7	100,1	100,5
Aviso	96,4	102,9	99,4	102,9	99,3	100,4
Regalis	96,3	101,5	97,7	102,1	98,4	99,6
Masaryk	97,5	100,7	98,1	100,9	98,3	99,4
Alpaca	99,2	99,5	98,5	99,8	98,9	99,3
Gellert	95,6	101,0	96,4	102,0	97,2	99,0
Jagger	96,3	100,2	97,0	100,4	97,3	98,5
Mesange	94,1	100,3	94,5	100,8	95,1	97,6
BTS 6995	100,1	96,5	96,4	96,2	96,2	97,2
Freddie	92,2	101,8	94,1	101,4	93,6	97,2
BTS 8840	101,1	95,9	97,8	94,9	96,8	97,2
BTS 9975	102,7	94,6	96,5	93,9	95,8	96,7
Honey	96,1	97,7	94,0	96,9	93,3	96,0
MD 0,05	5,6	2,3	6,3	2,8	6,6	Počet pokusů
Průměr abs. h.	83,8	17,8	15,0	16,0	13,4	5

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Kozel	104,3	100,1	104,7	100,4	105,1	102,5
Blaník	104,4	100,1	103,9	100,4	104,2	102,3
Golem	101,9	99,3	101,1	99,7	101,6	100,6
Dromedary	100,7	100,2	101,4	99,6	100,8	100,3
FD Baseball	102,1	98,9	100,5	97,8	99,6	99,6
Vitus	95,1	101,8	97,1	103,0	98,1	99,5
Eliska KWS	99,1	99,7	98,9	99,5	98,7	99,2
Kupka	93,4	103,0	96,1	103,3	96,5	99,1
Toleranza KWS	99,5	99,0	98,7	98,6	98,2	98,8
BTS 555	99,5	98,0	97,5	97,6	97,1	98,1
MD 0,05	4,0	2,0	4,8	2,7	5,18	Počet pokusů
Průměr abs. h.	89,3	17,4	15,6	15,7	14,0	5

Seznam doporučených odrůd cukrové řepy pro rok 2023

Tab. VII. Dvouleté výsledky let 2021–2022 pokusů SDO v relativních hodnotách (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
	Průměr pokusů (% rel.)					

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNÍ

FD Drift	106,1	99,1	105,2	98,5	104,8	102,1
Aviso	99,6	101,6	101,1	101,5	101,1	101,0
BTS 9975	108,0	96,4	103,8	95,6	103,0	100,8
Amulet	98,0	101,8	99,9	102,6	100,4	100,7
Masaryk	99,6	100,9	100,8	101,1	100,6	100,5
Gellert	97,9	101,4	99,4	102,4	100,3	100,5
Jagger	98,2	100,8	99,3	101,6	100,1	100,2
Mesange	96,7	101,5	98,4	102,2	98,9	99,8
Freddie	96,8	101,5	98,1	101,3	97,8	99,4
Alpaca	99,6	98,9	98,6	99,3	98,8	99,2
BTS 8840	102,3	97,7	100,4	96,9	99,5	99,1
BTS 6995	99,9	98,9	98,9	98,5	98,6	99,0
Honey	97,2	99,4	96,4	98,6	95,9	97,8
MD 0,05 (%)	3,4	1,1	3,5	1,3	3,6	Počet pokusů
Průměr abs. h.	85,3	18,6	15,9	16,8	14,4	15

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Kozel	101,9	100,3	102,2	101,3	103,3	101,7
Golem	100,7	100,5	101,0	101,3	101,9	101,1
Eliska KWS	99,9	100,8	100,9	100,8	101,1	100,6
BTS 555	100,4	99,5	99,7	99,4	99,7	99,7
Toleranza KWS	97,6	101,0	98,8	100,9	98,5	99,5
Dromedary	99,4	99,7	99,2	99,1	98,4	99,1
FD Baseball	100,1	98,2	98,2	97,2	97,1	98,2
MD 0,05 (%)	2,5	1,0	2,8	1,2	2,8	Počet pokusů
Průměr abs. h.	93,0	18,3	17,1	16,6	15,4	15

Tab. VIII. Třileté výsledky 2020–2022 pokusů SDO v relativních hodnotách (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
	Průměr pokusů (% rel.)					

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII

Masaryk	100,0	101,4	101,6	101,7	101,8	101,2
FD Drift	104,8	98,6	103,3	97,9	102,8	101,0
BTS 9975	107,3	96,7	103,6	95,9	102,8	100,7
Aviso	98,3	101,9	100,0	101,9	100,1	100,5
Jagger	98,3	100,9	99,3	101,6	100,1	100,2
Amulet	96,7	101,9	98,7	102,8	99,4	100,2
Mesange	96,8	101,7	98,7	102,6	99,4	100,1
Freddie	97,6	101,8	99,2	101,8	99,1	100,1
Gellert	97,8	101,1	98,8	101,8	99,5	100,0
BTS 6995	101,2	98,8	100,1	98,4	99,8	99,5
BTS 8840	103,2	97,6	100,9	96,7	100,0	99,4
Alpaca	99,0	99,1	98,2	99,5	98,6	99,0
Honey	99,1	98,4	97,5	97,5	96,7	97,9
MD 0,05 (%)	2,9	0,9	3,0	1,1	3,1	Počet pokusů
Průměr abs. h.	85,3	18,2	15,6	16,4	14,1	22

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU ŘEPNÉMU

Eliska KWS	100,6	101,2	101,9	101,5	102,3	101,4
Kozel	101,3	99,9	101,3	100,4	101,9	100,9
Golem	100,5	100,0	100,4	100,6	100,9	100,5
BTS 555	100,0	100,0	99,8	100,0	100,0	100,0
Toleranza KWS	96,8	101,1	98,2	101,2	98,1	99,3
Dromedary	99,6	99,6	99,2	99,0	98,4	99,2
FD Baseball	101,3	98,2	99,4	97,3	98,4	98,8
MD 0,05 (%)	2,3	0,9	2,6	1,2	2,7	Počet pokusů
Průměr abs. h.	92,5	17,8	16,5	16,0	14,9	21

Souhrn

V roce 2022 bylo do Seznamu doporučených odrůd zařazeno 27 odrůd cukrové řepy. Pokusy byly založeny na 10 lokalitách, z nichž do závěrečného zpracování postoupilo 5. Bylo použito výhradně osivo namořené insekticidem Cruiser Force. Průměrný výnos řepy byl o 4 t·ha⁻¹ nižší než v roce 2021 a průměrná cukernatost naopak o 1 procentní bod vyšší (17,6 %).

Seznam doporučených odrůd zveřejňuje každý rok ÚKZÚZ na základě pověření Ministerstva zemědělství ČR. Na spolupráci se podílejí Svazy pěstitelů cukrovky, cukrovarnické společnosti a osivářské firmy. Odrůdy jsou do tabulek rozděleny podle tolerance a tak i hodnoceny. Souhrnným ukazatelem, vyjadřujícím parametry odrůdy k průměru celého zkoušeného sortimentu v relativních hodnotách, je INDEX. Seznam doporučených odrůd uvádí nejenom výsledky jednoleté, ale i z dvouletého a tříletého zkoušení.

Klíčová slova: cukrová řepa, odrůdy, zkoušení.

U znaku, který je **hodnocen bodovou stupnicí** (výskyt komplexu listových skvrnitostí), představuje hodnota 9 nejpříznivější projev a hodnota 1 vyjadřuje nejméně příznivý projev hodnoceného znaku.

Přetištěno z publikace Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského se svolením autorů (redakčně upraveno, kráceno); úvod a souhrn: Radek Brom.

List of Recommended Sugar Beet Varieties in Czech Republic for 2023

The total of 27 sugar beet varieties were added to the list of recommended varieties in 2022. The trials were based on 10 locations, of which 5 advanced to the final processing, and used primarily seed treated with the Cruiser Force insecticide. The average beet yield was 4 t·ha⁻¹ lower than in 2020 and average sugar content was 1 percentage point higher (17.6%).

Tab. IX. Výskyt háďátka na lokalitách s pokusy pro Seznam doporučených odrůd v roce 2022

Lokalita	Heterodera avenae	Obsah	Heterodera schachtii	Obsah	Celkem cyst
----------	-------------------	-------	----------------------	-------	-------------

ODBĚR VZORKŮ NA JAŘE – BŘEZEN

Čáslav	2	0	6 (3)	87; 63; 3	8
Lutín	0	0	47 (8)	17; 48; 37; 39; 23; 44; 79; 137	47
Pusté Jakartice	1	0	0	0	1
Věrovany	0	0	11	0	11
Žlunice	0	0	1	53	1

Navážka – 100 g suché půdy (počty cyst v tabulce jsou vstaženy na 100 g půdního vzorku). Legenda: $x(y) = x$ – počet všech cyst ve vzorku, y – počet cyst s obsahem.

The list of recommended sugar beet varieties is published every year by the Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture (ÚKZÚZ) commissioned by the Ministry of Agriculture of the Czech Republic. Those who take part in the process are Sugar Beet Growers Associations, sugar companies and seed firms. The varieties are divided and evaluated according to their tolerance. The overall

indicator, the INDEX, expresses parameters of a variety in relation to the average of the whole tested assortment on a relative scale. The list of recommended varieties includes not only one-year results, but also the results of two and three-year tests.

Key words: sugar beet, varieties, testing.

Kontaktní adresa – Contact address:

Ing. Radek Brom, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, pracoviště semenných okopanin, Zkušební stanice Čáslav, Filipov 19, 286 01 Čáslav, Česká republika, e-mail: radek.brom@ukzuz.cz

